

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
DIREKTORAT ZA KAZNOVALNO PRAVO
IN ČLOVEKOVE PRAVICE

Župančičeva ulica 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 53 42
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva ulica 25

1000 LJUBLJANA

E-pošta: gp.ukom@gov.si

Številka: 091-38/2017

Datum: 21. 2. 2018

Zadeva: **ZKP – (PREDLAGAM.VLADI.SI) – ROK ZA VLOŽITEV OBTOŽNEGA AKTA**

Zveza: Predlagam.vladi.si predlog 8631-277

Ministrstvo za pravosodje je prejelo predlog, posredovan preko spletnega portala predlagam.vladi.si, ki se nanaša na rok za vložitev obtožnega akta. Predlagatelj meni, da bi bilo treba določiti rok za vložitev obtožnega akta po opravljenih preiskovalnih dejanjih. V praksi naj bi bili primeri, ko so preiskovalna dejanja zaključena in državni tožilec ne vloži obtožnega akta ali pa ga vloži šele čez par let. Da bi se ta praksa nehala, predvsem zaradi ekonomičnosti in pravne varnosti bi lahko določili npr. rok enega leta od zaključka preiskovalnih dejanj, v katerem mora državni tožilec vložiti obtožni akt, sicer se šteje, da je odstopil od pregona.

Uvodoma želimo poudariti, da Ministrstvo za pravosodje ne more podati takšne razlage predpisa iz svoje pristojnosti, ki bi pravno zavezovala druge državne organe ali celo sodišča. Ministrstvo za pravosodje torej v nadaljevanju podaja zgolj neobvezna pojasnila.

Strinjamo se z namenom, ki ga zasleduje predlog, torej z zagotovitvijo pravočasnega dela državnih tožilcev in posredno z učinkovitostjo kazenskega pregona, s čemer se ne nazadnje zagotavlja pravica do varnosti iz drugega 34. člena Ustave.¹ Vendarle pa imamo resne pomisleke glede izbranega načina, s katerim bi se pravočasnost dela državnega tožilca zagotavljala prek domneve odstopa od kazenskega pregona. Poleg tega predlog ne upošteva dejstva, da je lahko v konkretnih primerih časovno razdobje od zadnjega dejanja državnega tožilca daljše od enega leta, pa razlog za trajanje ni na strani državnega tožilca (npr. pri zadevah z mednarodnim elementom, ko državni tožilec naslovi zaprosilo na drugo državo). Ne nazadnje ocenjujemo, da je veljavna normativna ureditev v tem delu primerna.

¹ Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16; Ustava.

Trajanje (pred)kazenskega je omejeno z zastaranjem kazenskega pregona. Zastaralni roki so odvisni od višine zagroženih kazni za posamezna kazniva dejanja, z novim Kazenskim zakonikom pa so se praktično podvojili.² Drugih predhodnih (prekluzivnih) časovnih omejitev veljavna ureditev ne pozna.

Kot že rečeno, pa ocenjujemo, da veljavna ureditev vsebuje primerne vzvode, ki omogočajo zagotavljanje pravočasnosti dela državnega tožilca, brez da bi posegali v sam (pred)kazenski postopek. Državni tožilec mora zakonito, strokovno pravilno in pravočasno opravljati državnotožilsko službo ter varovati njen ugled (tretji odstavek 7. člena Zakona o državnem tožilstvu³). Državni tožilec mora rešiti zadeve brez nepotrebne odlašanja. Če pričakovani čas ni določen z zakonom, se za tipična procesna opravila določi z merili za kakovost dela državnih tožilcev, ki jih sprejme Državnotožilski svet. Z merili se določijo tudi okoliščine, ki utemeljujejo prekoračitev. Če državni tožilec ne reši zadeve v pričakovanem času, mora o razlogih pisno obvestiti vodjo državnega tožilstva. O tem, ali so podani razlogi za prekoračitev pričakovanega časa, in o ukrepih za zagotovitev pravočasnosti poslovanja odloča vodja državnega tožilstva. Državni tožilec mora pri svojem delu uporabljati vsa razpoložljiva pospešitvena pravna sredstva, s katerimi lahko učinkovito vpliva na to, da postopek pred sodiščem ali drugimi državnimi organi ne bi trajal nerazumno dolgo. O uporabi pospešitvenega pravnega sredstva obvesti vodjo državnega tožilstva (39. člen ZDT-1). Merila za kakovost dela državnih tožilcev za oceno državnotožilske službe, ki jih je Državnotožilski svet sprejel dne 27. 10. 2016,⁴ tako določajo, da je državni tožilec dolžan vsa procesna opravila v dodeljenih zadevah opraviti brez nepotrebne odlašanja, praviloma najpozneje v 90ih dneh od zadnje bremenitve državnega tožilca. Izjemoma se ta rok v zahtevnejših zadevah lahko podaljša. Dovoljenje za podaljšanje roka na pobudo državnega tožilca, kateremu je spis dodeljen, daje vodja državnega tožilstva oziroma državni tožilec, ki ga vodja pooblasti. Dovoljenje za podaljšanje roka se lahko dá, če gre za zahtevnejšo zadevo, pri kateri gre za večje število obdolženih (več kot tri) ali za večje število kaznivih dejanj, ki se obravnavajo v isti zadevi, ali za posebej obsežno dokazno gradivo, zlasti kadar gre za kazniva dejanja, zaradi katerih so bili odrejeni in izvršeni prikriti preiskovalni ukrepi, ali za posebej zahtevna pravna ali dejanska vprašanja in v drugih upravičenih primerih po oceni vodje državnega tožilstva (12. člen Meril).

Državnemu tožilcu, ki je z naklepom ali iz malomarnosti kršil državnotožilske dolžnosti, predpisane z zakonom in Državnotožilskim redom, se lahko izreče disciplinska sankcija (prvi odstavek 80. člena ZDT-1). Dejanja, ki pomenijo kršitev državnotožilske dolžnosti, so med drugim tudi »nevestno, nepravočasno, neustrezno ali malomarno opravljanje državnotožilske službe« (3. točka drugega odstavka 80. člena ZDT-1), »nedoseganje pričakovanih delovnih dosežkov po obsegu, kakovosti ali uspešnosti ali pričakovanega časa za posamezna procesna opravila več kakor tri mesece zaporedoma iz neopravičenih razlogov« (9. točka drugega odstavka 80. člena ZDT-1), »kršitev z zakonom in Državnotožilskim redom določenega vrstnega reda oziroma prednostnega obravnavanja zadev«, (10. točka drugega odstavka 80. člena ZDT-1), »opustitev obvestila o prekoračitvi pričakovanega časa za rešitev zadeve, določenega z merili za kakovost dela državnih tožilcev, ali opustitev dolžne uporabe pospešitvenega pravnega sredstva ali opustitev obvestila vodji državnega tožilstva o uporabi pospešitvenega pravnega sredstva« (11. točka drugega odstavka 80. člena ZDT-1). Kršitvi iz 3. in 9. točke drugega odstavka 80. člena ZDT-1 predstavljata hujši disciplinski kršitvi (tretji odstavek 80. člena ZDT-1), za kateri je moč izreči tudi disciplinsko sankcijo prenehanja državnotožilske

² Uradni list RS, št. 55/08; KZ-1.

³ Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15 in 23/17 – ZSSve; ZDT-1.

⁴ http://www.drzavnotozilski-svet.si/files/Akti/Merila_kakovost%20dela%20drzavnih%20tozilcev%20za%20OTS_%2027.10.2016.pdf.

funkcije (82. člen ZDT-1). Preostale disciplinske sankcije so sicer pisni opomin, zmanjšanje plače, ustavitev napredovanja in premestitev na drugo državno tožilstvo (prvi odstavek 81. člena ZDT-1).

Poleg že navedenega sme vodja okrožnega državnega tožilstva sam prevzeti v reševanje posamezno zadevo ali opravilo, ki je dodeljeno v obravnavo državnemu tožilcu tega tožilstva, ali to zadevo oziroma opravilo dodeliti drugemu državnemu tožilcu (prvi odstavek 170. člena ZDT-1), če gre za »nevestno, nepravočasno, neustrezno ali malomarno reševanje zadeve« (tretja alineja četrtega odstavka 170. člena ZDT-1) ali za »druga ravnanja, ki izpolnjujejo znake disciplinskih kršitev po tem zakonu, storjena pri reševanju zadev« (peta alineja četrtega odstavka 170. člena ZDT-1).

Veljavna pravna ureditev torej zagotavlja tako sankcioniranje državnega tožilca, ki neupravičeno ne ravna pravočasno, prav tako pa prek prevzema zadeve omogoča, da se zagotovi pravočasno ukrepanje državnega tožilca v (pred)kazenskem postopku. Glede na navedeno se s predlogom ne strinjamo.

S spoštovanjem.

mag. Nina KOŽELJ
v.d. generalnega direktorja

Pripravil: Jernej KOSELJ, sekretar.